

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 38P/18/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117219832
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Anovčinová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2117219832.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Lindou Anovčinovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: C. J., nar. XX.XX.XXXX a W. J., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom ako otec, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, deti rodičov: matka - Y. J., nar. XX. XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, otec - H. J., nar. XX. XX.XXXX, trvale bytom H. A. XX, zastúpený Mgr. Zdenkou Rusnákovou, advokátkou, so sídlom Waltariho 7, Piešťany, stará matka - Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. 229, Hlohovec, zastúpená JUDr. Jánom Minárikom, CSc. advokátom, so sídlom Ipeľská 15, Bratislava, o návrhu otca na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti, o návrhu starej matky na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

- I. Maloletý C. a maloletá W. sa z v e r u j ú do osobnej starostlivosti otca.
- II. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 33P/52/2016-39 zo dňa 29.03.2017.
- III. Návrh starej matky na zverenie maloletého C. a maloletej W. do náhradnej osobnej starostlivosti sa z a m i e t a.
- IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec maloletých detí sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 11. 09. 2017 domáhal zverenia maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti. Návrh otec odôvodnil tým, že maloleté deti boli rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 33P/52/2016-39 z 29.03.2017 zverené do osobnej starostlivosti matky. Nakoľko u matky maloletých detí bola diagnostikovaná rakovina a dňa 03.09.2017 zomrela, maloleté deti sa od augusta nachádzajú u otca, ktorý býva u jeho partnerky v H. A.. Otec maloletých detí uviedol, že maloletým deťom poskytuje riadnu starostlivosť a výchovu. V domácnosti majú vlastnú izbu, ktorá je riadne zariadená. Ďalej uviedol, že maloleté deti navštevujú základnú školu v H. A., sú zdravé a prekonali iba bežné ochorenia. K finančnej situácii navrhovateľ uviedol, že je živnostník a jeho mesačný príjem je približne 2.000,- Eur, pričom aj jeho súčasná partnerka je zamestnaná.

2. Stará matka maloletých detí sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 04.10.2017 domáhala zverenia maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti, uloženia povinnosti otcovi maloletých detí prispievať na výživu maloletých detí, na každé sumou 150,- Eur a upravenia styku otca s maloletými deťmi. Návrh stará matka maloletých detí odôvodnila tým, že maloleté deti boli rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 33P/52/2016-39 z 29.03.2017 zverené do osobnej starostlivosti matky maloletých detí. Nakoľko u matky maloletých detí bola diagnostikovaná rakovina po rozvoze manželstva rodičov maloletých detí stará matka žila v spoločnej domácnosti s matkou maloletých detí. Stará matka ďalej uviedla, že čas, ktorý mal otec maloletých detí tráviť s nimi, aby upevňoval ich vzájomný vzťah a dával im

počít bezpečie a podpory, venoval radšej svojej priateľke a ak si maloleté deti zobral, dával ich na víkendy k jeho rodičom. Možnosť styku s deťmi, ktorý mal určený rozhodnutím súdu nevyužil ani raz, napriek tomu, že žil v tej istej obci ako deti. V auguste 2017, kedy bola matka maloletých detí hospitalizovaná na onkologickej klinike v Trnave vo veľmi vážnom stave, boli maloleté deti asi dva týždne u rodičov otca maloletých detí. Ani len v tomto pre nich ťažkom období nebol ich otec s nimi, ale venoval sa svojim pracovným povinnosťami a svojej priateľke. Otec maloletých detí s nimi netrúvil dostatok času, tento vždy hľadali u matky a starej matky. Aj vzhľadom na pracovnú vyťaženosť otca maloletých detí je stará matka toho názoru, že pre zdravý fyzický a psychický vývoj maloletých detí je lepšia jej náhradná osobná starostlivosť a kontakt a spolužitie s pre nich blízkou osobou, ktorá by im poskytla vhodné výchovné prostredie s dostatočne pevnými citovými väzbami. Stará matka počas posledných dvoch rokov pomáhala maloletým deťom nielen s domácimi prácami, ale aj so školskými povinnosťami. Po smrti matky maloletých detí začal ich otec robiť obštrukcie a prieky, aby sa maloleté deti stretávali so starou matkou a ďalšími príbuznými z matkinej strany čo najmenej. Vec bola zapísaná pod sp. zn. 14P/2/2017.

3. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 14P/2/2017-32 zo dňa 20.10.2017 bola vec vedená pod sp. zn. 14P/2/2017 spojená s vecou vedenou na tunajšom súde pod sp. zn. 38P/18/2017, pod ktorou sp. zn. bude vec naďalej vedená, a to z dôvodu hospodárnosti, keďže vo veci ide o tie isté maloleté deti.

4. Otec vo vyjadrení zo dňa 11.12.2017 uviedol, že od augusta 2017 žijú maloleté deti s ním v jednej domácnosti, pričom riadne zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti. Nakoľko otec zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti v plnom rozsahu, zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti by bolo v rozpore so zákonom. Ďalej vo vyjadrení rozporoval tvrdenia starej matky týkajúce sa bývalého manželstva otca s matkou maloletých detí, nakoľko tvrdenia sú skreslené a nepravdivé. Otec maloletých detí žil s nimi a s ich matkou v spoločnej domácnosti do septembra 2016. Otec s maloletými deťmi trávil čas od ich narodenia a tvrdenia o jeho pracovnej vyťaženosťi sú len dohadmi, keďže stará matka nemá informácie o pracovnom čase otca maloletých detí. Otec maloletým deťom poskytuje vhodné výchovné prostredie s dostatočne pevnými citovými väzbami, s deťmi trávi všetok voľný čas, pripravuje sa s nimi na vyučovanie, zabezpečuje voľnočasové aktivity maloletých detí, vytvoril im domov. Takisto im zabezpečuje životnú úroveň potrebnú pre ich telesný, duševný, mravný a sociálny rozvoj. Ďalej tvrdil, že maloleté deti neboli k udržiavaniu poriadku vedené, tak ako to uvádzala stará matka. Túto skutočnosť podľa neho potvrdili aj samotné maloleté deti, ktoré uviedli, že doteraz nemuseli upratovať vôbec. Rodičovské práva v súčasnosti vykonáva otec maloletých detí, pričom zákon vždy uprednostňuje starostlivosť rodičov pred starostlivosťou iných osôb, a preto prípadné zverenie do náhradnej starostlivosti má mať charakter dočasný, čo umožňuje rodičom dieťaťa usporiadať si život tak, že aby sa dokázali o dieťa riadne v budúcnosti starať. Na rozhodnutie o náhradnej starostlivosti môže byť dôvod iba vtedy, ak by bolo preukázané, že starostlivosť a výchova dieťaťa vykonávaná rodičom je natoľko závažne nevyhovujúca, že je potrebné dieťa zo starostlivosti odňať. Z uvedeného mal za preukázané, že o maloleté deti je riadne postarané, s otcom majú vybudované silné citové väzby, osobná starostlivosť otca je v záujme maloletých detí a neexistuje žiaden dôvod na odňatie maloletých detí ich otcovi a na rozhodnutie o náhradnej starostlivosti.

5. Podaním doručeným súdu dňa 20.12.2017 predložila stará matka zoznam navrhovaných svedkov, ktorí majú vedomosť o súčasnej starostlivosti starej matky o maloleté deti.

6. Stará matka v stanovisku zo dňa 27.12.2017 uviedla, že otec vo svojom vyjadrení nevyvrátil ani jednu skutočnosť, ktorú uviedla stará matka vo svojom návrhu. Dôvodom a zmyslom podaného návrhu na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky je najväčšie dobro pre maloleté deti. Matka maloletých detí napriek svojom ochoreniu venovala deťom maximálnu pozornosť a pomáhala im s vecami do školy. Faktom stále je, že otec maloletých detí robí obštrukcie a prieky pri umožnení styku s maloletými deťmi. K úprave stretávania sa maloletých detí so starou matkou došlo až po konzultácii otca so sociálnou kurátorkou. Dodala, že súd má vždy rozhodnúť v najlepšom záujme maloletého dieťaťa a posudzovať úroveň kvality starostlivosti rodičov a u osoby, u ktorej sa má dieťa nachádzať, posudzovať citové väzby dieťaťa na rodičov, v tomto prípade na otca a na osobu, v ktorej náhradnej starostlivosti sa má dieťa nachádzať - starú matku. Končným výsledkom má byť najlepšie riešenie pre dieťa. Stará matka nepopierala rodičovské práva otca, z rozprávania maloletých detí má však za to, že maloleté deti sú citovo naviazané viac na starú matku. Chcú s ňou bývať a chcú, aby sa o nich starala ona.

7. Otec maloletých detí vo vyjadrení k stanovisku starej matky zo dňa 06.02.2018 reagujúc na jednotlivé tvrdenia starej matky nesúhlasil s tvrdením, že náhradná osobná starostlivosť má byť najlepším riešením pre maloleté deti. Uviedol, že zverenie dieťaťa do starostlivosti inej osoby ako rodiča prichádza do úvahy len v prípade, ak rodičia s objektívnych alebo subjektívnych dôvodov nemôžu zabezpečiť starostlivosť o dieťa. Z uvedeného potom vyplýva, že na rozhodnutie o náhradnej starostlivosti je dôvod iba v prípade, ak by bolo preukázané, že starostlivosť a výchova vykonávaná rodičom je natoľko závažne nevyhovujúca, že je potrebné dieťa zo starostlivosti odňať, čo v tomto prípade nie je dané. Ďalej poukázal na skutočnosť, že do dnešného dňa nebola riadna starostlivosť o maloleté deti vyvrátená, a preto nie je možné rozhodovať o náhradnej starostlivosti. Spochybňovanie starostlivosti otca o maloleté deti nie je podložené. Taktiež tvrdenia o silnejších citových väzbách starej matky s maloletými deťmi sú len subjektívnymi, pocitovými tvrdeniami, ktoré navyše nezakladajú dôvod na rozhodnutie o nariadení náhradnej starostlivosti.

8. Otec maloletých detí podaním zo dňa 07.02.2018 reagoval na zoznam navrhovaných svedkov, ktorých výpovede považoval pre toto konanie za bezpredmetné a navrhol ich zamietnuť.

9. Stará matka maloletých reagovala na vyjadrenia otca na pojednávaní dňa 09.02.2018 prostredníctvom právnej zástupkyne, ktorá uviedla, že z doterajšej komunikácie medzi otcom maloletých detí a ich starou matkou, či už písomnej alebo verbálnej, je zrejmé, že vzťahy medzi nimi sú veľmi narušené. Po smrti ich matky im bol nastolený úplne iný režim, s inými ľuďmi, v inom prostredí, a to v čase kedy im do života prišla rana. Faktom však zostáva, že maloleté deti boli po rozvode manželstva zverené do osobnej starostlivosti matky. V tomto období sa otec maloletých detí takto o ne nezaujímal. Celé konanie je o pocitoch, keďže ide o hlboké emocionálne záležitosti, s ktorými sa deti zomrelej a jej rodina museli a musia vysporiadať. Otec maloletých detí sa s touto skutočnosťou vysporiadať nemusel, a preto sa vo svojich vyjadreniach vyjadruje len ako o fakte, že matka zomrela. Navrhnutí svedkovia majú v konaní preukázať a vyjadriť sa k situácii ako prebieha styk so starou matkou a maloletými deťmi, k jej starostlivosti. Napriek prísľubom otca maloletých detí, tieto sa so starou matkou stretávajú sporadicky, nepravidelne, resp. keď otec dovoľí. Ďalej poukázala na skutočnosť, že psychologická správa psychologičky Mgr. Jakubíkovej zo dňa 29.01.2018 neprispela k nejakému objasneniu tvrdení otca maloletých detí. Správu považuje za vysoko neodbornú a neprofesionálne spracovanú. Psychologická správa predložená otcom maloletých detí má veľmi všeobecný charakter a je vypracovaná liečebným pedagógom a psychológom, nie klinickým psychológom. Taktiež nevyjadruje názor maloletých detí a ich vôľu. Podľa jej názoru, maloleté deti majú právo byť vypočuté vo veciach týkajúcich sa ich samých a tomuto názoru by mala byť venovaná náležitá pozornosť. Samozrejme s ohľadom na vek a ich vyspelosť. Zotrvala tiež aj na vypočutí navrhovaných svedkov.

10. Súd vykonal dokazovanie listinami doručenými do spisu, a oboznámil sa s návrhom otca (č. I. 1), kópiou rodného listu maloletých detí (č. I. 5 a 6), lustráciou otca v Registri obyvateľov (č. I. 8), lustráciou otca v Sociálnej poisťovni (č. I. 9), vyjadrením otca (č. I. 31), kópiou žiackej knižky maloletého C. (č. I. 34-37,) kópiu listu žiackej knižky maloletej W. (č. I. 37), fotografiami z rodinného domu (č. I. 39-44), pripojeným spisom Okresného súdu Trnava sp. zn. 14P/2/2017, návrhom starej matky (č. I. 1), rodným listom starej matky (č. I. 15-16), úmrtným listom matky maloletých detí (č. I. 19), lustráciou starej matky v Registri obyvateľov (č. I. 23), lustráciou starej matky v Sociálnej poisťovni (č. I. 24), potvrdením o návšteve školy maloletých detí (č. I. 46), stanoviskom starej matky k vyjadreniu otca zo dňa 11.12.2017 (č. I. 55), prílohou podania - sms správami, zoznamom navrhovaných svedkov zo dňa 19.12.2017 (č. I. 73), psychologickou správou RPPS zo dňa 17.01.2018 (č. I. 80), správou zo šetrenia pomerov starej matky a otca maloletých detí zo dňa 29.01.2018 (č. I. 83), psychologickou správou z CPPPaP Nitra zo dňa 08.12.2017 na mal. C. a W. (č. I. 87-88), správou o maloletých zo ZŠ H. A. (č. I. 89), vyjadrením k stanovisku starej matky zo dňa 06.02.2018 (č. I. 94), vyjadrením k zoznamu navrhovaných svedkov zo dňa 07.02.2018 (č. I. 96), oboznámením sa s obsahom spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 33P/52/2017 a vylúčením účastníkov a zistil nasledovný skutkový stav:

11. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 33P/52/2016-39 zo dňa 29.03.2017, právoplatného dňa 29.03.2017 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda, ktorou boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia boli oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletého C. sumou 150,- Eur mesačne a na maloletú W. sumou 150,- Eur mesačne. Rodičia si tiež upravili stretávanie otca s maloletými deťmi, a to tak, že otec bol oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý páry

týždeň v roku od stredy od 15.00 hod. do štvrtka do 8.00 hod., každý nepárny týždeň v roku od piatka od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod., každý rok od 1.7. od 8.00 hod. do 14. 7. do 18.00 hod., od 8.8. od 8.00 hod do 21.8. do 18.00 hod., každý nepárny rok od 25.12. od 8.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod., každý páry rok od 25.12. od 16.00 hod. do 27.12. do 18.00 hod., každý nepárny rok od 1.1. od 18.00 hod. do 3.1. do 18.00 hod., každý páry rok od 31.12. od 8.00 hod. do 1.1. nasledujúceho roka do 18.00 hod., každý páry rok počas jesenných prázdnin od soboty od 8.00 hod. do soboty do 18.00 hod. a každý nepárny rok počas jarných prázdnin od soboty od 8.00 hod. do soboty do 18.00 hod.

12. Otec maloletých detí na pojednávaní uviedol, že s matkou maloletých detí žil v spoločnej domácnosti do septembra 2016, kedy sa odsťahoval do Hlohovca. S deťmi sa po odsťahovaní zo spoločnej domácnosti stretával každý druhý víkend podľa dohody s matkou maloletých detí. Cez víkend u neho aj prespávali. Maloleté deti sa v súčasnej dobe nachádzajú v jeho starostlivosti, a to od augusta 2017. S maloletými deťmi býva v H. A., u priateľky. Býva teraz v dome, ktorý má 4 izby, je to dvojposchodový dom. Deti sú v spoločnej detskej izbe, ale je tam aj možnosť samostatných izieb. Maloletí predtým bývali v dome, ktorý je v jeho osobnom vlastníctve, kde žili aj s matkou maloletých detí. Stará matka maloletých detí sa do tohto domu nasťahovala, keď otec opustil spoločnú domácnosť. Vzďialenosť medzi predchádzajúcim a súčasným bývaním nie je takmer žiadna, keďže ide o nehnuteľnosti v rovnakej obci. Vzťah maloletých detí k jeho terajšej partnerke je podľa jeho názoru dobrý, majú ju radi. Deti chodia do školy v H. A., ktorú navštevovali aj počas toho ako žili s matkou. Lekára majú v Hlohovci, tiež stále toho istého. Zdravotný stav maloletých je dobrý. Zlepšuje sa aj ich psychický stav. Psychológ, ktorého deti navštevovali im pomohol zvládnuť ich ťažkú situáciu. S deťmi je doma buď jeho partnerka, alebo jej rodičia, keď nie je doma otec maloletých. Pomáha im aj s prípravou do školy. Učí sa s nimi aj jeho partnerka. S deťmi trávi čas po práci cez týždeň, cez víkendy už nepracuje, venuje sa deťom. Pracuje ako živnostník a jeho príjem je približne 2000,- Eur mesačne. Maloleté deti sú u neho od hospitalizácie ich matky, t. j. od augusta 2017. Maloletí sa so starou mamou stretávajú a stretávajú sa aj s ďalšími príbuznými z matkinej strany. Stretávajú sa s ňou každý druhý víkend, aj na prespatie, pričom stretávanie sa realizuje na základe správy (sms) starej matky, deti sa spýta, či chcú ísť a kedy chcú ísť a následne odpovie starej matke, kedy ich môže vyzdvihnúť. Stretnutia umožňuje, v styku nebráni.

13. Stará matka maloletých detí na pojednávaní uviedla, že je pravdou, že maloleté deti sú momentálne v starostlivosti ich otca. Bývala s nimi od septembra 2016, pretože matka maloletých (jej dcéra) bola po operácii, nakoľko mala ťažký zdravotný stav, tak jej pomáhala. Chodila k dcére aj počas toho ako žila s otcom maloletých detí, keďže ich otec pracoval, chodil na týždňovky. Matke maloletých detí pomáhala so starostlivosťou o deti, aj o domácnosť. Býva v L.. V auguste sa s maloletými deťmi stretla, avšak až dva týždne boli u rodičov otca maloletých. Býva v bytovom dome, v 3-izbovom byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Maloleté deti tam majú svoju zariadenú izbu. Deti predtým bývali v H. A., teraz chodia k nej do L.. Býva sama. Pomáhala deťom občas s učením počas toho ako bývala u matky maloletých detí, ale C. sa učieval sám, alebo sa s ním ešte učila matka a W. chodila do družiny. Maloletí stále navštevujú tú istú školu. Čas s deťmi trávili hrou, keď sa doučili. Podľa jej slov sa deti k nej tešia. Majú u nej fotky a iné predmety po matke, nakoľko tieto im otec nedovoľuje nosiť do domácnosti. Maloleté deti u nej aj prespávajú, a to každý druhý víkend, ale stalo sa, že ich otec povedal, že majú právo aj na druhých starých rodičov, tak vtedy sa stretnutie nerealizovalo. Má príjem 490,- Eur. O maloleté deti sa vie postarať.

14. Z psychologickkej správy zo dňa 16.01.2018 vypracovanej psychologičkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, referát poradensko-psychologických služieb, Y. E. R. vyplýva, že psychológ poskytuje klientom a dieťaťu poradensko-psychologickú pomoc v kontexte problému, s ktorým sa na nich dobrovoľne obracia, pričom sa riadi etickými princípmi svojej činnosti, dohodou o spolupráci a ako metodickými odporúčaniami týkajúcich sa metód, postupov ako i indikačných skupín. Ďalej sa v správe uvádza, že dňa 08.01.2018 sa s nimi skontaktoval otec maloletých detí, ktorý v rámci konzultácie verbalizoval situáciu detí, pričom uviedol, že obidve deti sú v súvislosti so stratou ich matky a zmenami s tým spojenými v psychologickkej starostlivosti CPPPaP v Nitre. Otec sa riadi psychologickými odporúčaniami spojenými so zvládaním záťažovej situácie. Kontakt detí s ďalšími psychológmi otec hodnotil ako nevhodný. Z pohľadu psychologičky akékoľvek otázky týkajúce sa výchovného prostredia maloletých detí ako aj vstup iných odborníkov do procesu je nevyhnutné zvážiť, nakoľko by v danom prípade mohlo dôjsť k následnej retraumatizácii detí, čo by mohlo negatívne zasiahnuť do dynamiky intrapsychických štruktúr oboch maloletých detí. Záverom sa v správe uvádza, že úlohou odborníkov nie je nevhodnými intervenciami deštruovať výchovné prostredie detí, ale podporovať budovanie pozitívnej

vzťahovej väzby k otcovi a ďalšej širšej rodine, stabilizovať výchovné prostredie a v prípade problémov indikovať potrebnú odbornú pomoc.

15. Zo správy zo šetrenia pomerov zo dňa 29.01.2018 vypracovanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec vyplýva, že dňa 03.01.2018 vykonali šetrenie v domácnosti starej matky. Ďalej je v správe konštatované, že stará matka obýva byt, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. V čase šetrenia bola jej domácnosť na veľmi dobrej hygienickej úrovni, bez zápachu. Domácnosť pozostáva z predsiene, kúpeľne a wc, kuchyne, obývacej izby, spálne a detskej izby, ktorá je vybavená dvomi posteľami, skriňou, písacím stolíkom, stoličkami, kobercom a osobnými vecami maloletých. V domácnosti majú deti všetko potrebné zabezpečené. V správe sa uvádza, že maloleté deti boli v domácnosti starej matky počas sviatkov jeden deň, a to od 25.12.2017 do 26.12.2017. V čase vykonaného šetrenia sa mali maloleté deti nachádzať v domácnosti starého otca z otcovej strany v Lehote pod Vtáčnikom. V ten istý deň sa pokúšali uskutočniť šetrenie aj v domácnosti otca, ale vzhľadom k tomu, že otec sa doma nenachádzal a pani N. (jeho partnerka) bola chorá, šetrenie zopakovali dňa 26.01.2018. V tento deň sa v domácnosti nachádzala iba p. Y. N., ktorá umožnila uskutočniť šetrenie, nakoľko otec maloletých detí sa podľa jej slov nachádzal v práci. Zo správy ďalej vyplýva, že dom je dvojgeneračným domom vo vlastníctve p. Y. N. a jej rodičov. Vrchnú časť domu, ktorú obýva p. N. s otcom maloletých detí tvorí predsieň, kúpeľňa a wc, spálňa, dve detské izby, obývačka s kuchyňou a šatník. V detskej izbe, ktorú obývajú deti sa nachádza písací stôl, skrine, 2 posteľe, stolička, koberec, televízia a osobné veci maloletých. Domácnosť bola v čase návštevy na veľmi dobrej hygienickej úrovni, pričom všetko potrebné pre deti je zabezpečené. Počas šetrenia boli maloleté deti v škole.

16. Zo správy Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „CPPPaP“) v Nitre vypracovanej dňa 08.12.2017 Mgr. V. M., liečebnou psychologičkou vyplýva, že psychologické vyšetrenie maloletého C. bolo realizované na podnet otca za účelom sprevádzania dieťaťa po úmrtí matky. Na základe psychologického vyšetrenia boli odporúčané liečebnopedagogické intervencie, ktoré boli zrealizované v priebehu štyroch stretnutí (27.10.2017, 6.11.2017, 20.11.2017 a 4.12.2017). Cieľom intervencie bolo sprevádzanie, spracovanie krízovej situácie a poskytnutie priestoru pre vyjadrenie pocitov a celkového sebaujadrenia. Ďalej zo správy vyplýva, že u maloletého C. bolo na začiatku terapeutických stretnutí výrazné smútenie za maminou, zžívanie sa s novým domovom, novým prostredím, orientovanie sa v novej situácii. Maloletý dokázal vyjadriť, čo mu aktuálne chýba, čo mu aktuálne prekáža, čo sa zlepšilo. Bez ťažkostí vedel pomenovať pocity, ktoré prežíva. Vyjadril obavy z toho ako smrť maminy zvláda jeho mladšia sestra. Jeho vzťahnými a kľúčovými osobami sú aktuálne otec, sestra W. a otcova priateľka. Pravidelne sa stretáva s babkou (z matkinej strany) a so starými rodičmi z otcovej strany. Za svoj domov považuje dom, kde aktuálne býva. Viackrát v priebehu pokročilejších terapeutických stretnutí sa vyjadril, že je tam spokojný a že si už zvykol na prostredie. V závere správy sa uvádza, že maloletý aj naďalej zostáva v starostlivosti CPPPaP v Nitre. Maloletý potrebuje k zvládnutiu krízovej a záťažovej situácie stabilitu, funkčné a prijímajúce rodinné prostredie. V záujme zdravého vývinu dieťaťa odporúčajú pozostalej rodine využiť služby mediátora s ohľadom na narušené vzťahy medzi rodinnými príslušníkmi, ktoré môžu sťažiť proces vyrovnávania sa maloletého so stratou matky.

17. Zo správy CPPPaP v Nitre vypracovanej dňa 08.12.2017 T. A. Q., psychologičkou vyplýva, že psychologické vyšetrenie maloletej W. bolo realizované na podnet otca za účelom sprevádzania dieťaťa po úmrtí matky. Psychologické intervencie boli realizované na 6 stretnutiach (v dňoch 28.09.2017 - konzultácia s otcom, 05.10.2017, 27.10.2017, 6.11.2017, 20.11.2017 a 4.12.2017). V správe sa uvádza, že maloletá W. je pravdepodobne v štádiu hľadania a odpútavania sa, ktoré sa vyznačuje premenlivými emóciami a určitým chaosom vo vnímaní. Chaos má maloletá napr. v otázke svojho miesta v rodine a v otázke výhradných vzťahov k blízkym osobám. Kľúčovou osobou v aktuálnom prežívaní je pre ňu jej brat (vyplýva to aj z vlastnej výpovede, aj interpretáciou všetkých projektívnych techník). Brat je pre ňu nielen opora, ale predstavuje aj spojítka medzi minulým životom s mamou a súčasnosťou. Jej preferované väzby k ostatným príslušníkom rodiny sú veľmi široké. Ako kľúčové osoby svojho života (okrem brata, ku ktorému má jednoznačne preferovanú väzbu) vníma otca, babku, otcovu partnerku, starých rodičov, ale aj širšiu rodinu z matkinej strany. Podvedome dominantnou je stará matka (z matkinej strany). Záverom sa v správe uvádza, že maloletá je v záťaži po úmrtí matky, nie je vo fáze akceptácie a vyrovnania sa s týmto faktom. Niekoľkých konzultácií sa zúčastnili aj starý otec a otcova partnerka, ktorí sa aktívne zúčastňujú na výchove maloletej. Maloletá potrebuje oporu blízkych ľudí, okrem toho tiež

potrebuje cítiť stabilitu a harmóniu celej - aj širšej rodiny. Narušená komunikácia v rodine môže jej stratu komplikovať a traumou prehlbovať, preto v záujme maloletej by pozostalí rodinní príslušníci mali využiť služby mediátora, prípadne poradenského zariadenia špecializovaného na riešenie kolíznych situácií v medziľudských vzťahoch.

18. Zo správy vypracovanej Základnou školou s materskou školou, H. A. predloženej súdu dňa 17.01.2018 vyplýva, že maloletý C. za prvý štvrťrok 2016/2017 dostal napomenutie triednym učiteľom za časté zabúdanie domácich úloh, za prvý polrok 2016/2017 dostal maloletý pokarhanie triednym učiteľom za časté zabúdanie domácich úloh a školských pomôcok. Za prvý polrok školského roku 2016/2017 bol hodnotený známkami výborný a chváľitebný. Za druhý polrok bol hodnotený zhoršenou známkou (dobrý) z jedného predmetu. Na konci školského roka maloletý dostal pochvalu od triedneho učiteľa za reprezentáciu školy v športových hrách a speváckych súťažiach. V školskom roku 2017/2018 je maloletý žiakom 5. ročníka. Do školy chodí vždy načas, upravený, čistý, s pripravenou desiatou. Vyučovacie výsledky dosahuje dobré, správanie je v súlade so školským poriadkom. Otec sa pravidelne informuje o prospechu a správaní maloletého. Maloletá W. je v školskom roku 2017/2018 žiačkou 3. ročníka. V minulom školskom roku dosahovala zväčša veľmi dobré vyučovacie výsledky, až na jednu trojku. Od 1. ročníka bola jej práca v škole poznačená obavami o mamino zdravie. Spolupráca s matkou maloletej bola dobrá, pravidelne sa zúčastňovala rodičovských združení a o dcérine výsledky sa zaujímal. V aktuálnom školskom roku sú vyučovacie výsledky bez väčších zmien, občas sa stane, že nemá napísanú domácu úlohu. Otec sa o dcérine výchovno-vyučovacie výsledky zaujíma.

19. Otec maloletých detí prostredníctvom právnej zástupkyne právom záverečnej reči uviedol, že sa v celom rozsahu pridržiava všetkých vyjadrení a tvrdení. Má za to, že nie sú splnené zákonné podmienky na nariadenie náhradnej osobnej starostlivosti, ktorej predpoklady sú dočasnosť a absencia riadnej osobnej starostlivosti zo strany otca maloletých detí. Otec zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti v celom rozsahu, deti majú vytvorený stabilný domov a všetky predpoklady pre ich zdravý vývin. Deti majú na otca vytvorené citové väzby a sú v jeho domácnosti spokojné. Žiadne z tvrdení starej matky nebolo nijakým spôsobom preukázané. Navrhol, aby návrh starej matky bol v celom rozsahu zamietnutý.

20. Stará matka prostredníctvom právnej zástupkyne právom záverečnej reči uviedla, že má za to, že stará matka je schopná maloletým deťom zabezpečiť vhodné prostredie a podmienky, vhodné pre ich zdravý psychický, fyzický a morálny vývin. Maloleté deti majú k starej matke vytvorené veľmi silné citové väzby. Rovnako má za to, že by bolo vhodné zveriť maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti ich starej matky, pretože spĺňa všetky zákonné podmienky. V prípade, že súd rozhodne v prospech otca maloletých detí a tieto mu zverí do osobnej starostlivosti chce, aby prihliadol a pokiaľ je to možné, aby rozhodol o úprave styku maloletých detí so starou matkou tak, aby bol umožnený pravidelný styk so starou matkou a jej rodinou.

21. Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoR“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a/ úroveň starostlivosti o dieťa, b/ bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c/ ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d/ okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e/ ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f/ podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g/ názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h/ podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i/ využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

22. Podľa § 28 ods. 1, 2 a 3 ZoR súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a/ sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b/ zastupovanie maloletého dieťaťa, c/ správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne

úkony v plnom rozsahu. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený.

23. Podľa § 38 ods. 1 ZoR ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka a ak je to v záujme maloletého dieťaťa, súd môže pozastaviť výkon rodičovských práv a povinností.

24. Podľa § 43 ods. 1 ZoR maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

25. Podľa § 44 ods. 1, 2 a 3 ZoR náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je a/ zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b/ pestúnska starostlivosť a c/ ústavná starostlivosť.

26. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že manželstvo rodičov maloletých detí C. a W. bolo rozsudkom č. k. 33P/52/2016-39 zo dňa 29.03.2017 rozvedené a maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky. Otec maloletých detí sa zo spoločnej domácnosti odsťahoval v septembri 2016 a od toho času pomáhala a väčšinou aj bývala s dcérou (matkou detí) a maloletými deťmi v spoločnej domácnosti ich stará matka (matka ich matky). Otec maloletých detí sa s deťmi stretával. Dňa 03.09.2017 došlo k úmrtiu matky maloletých detí, ktoré sa v tom čase nachádzali v starostlivosti ich otca. Predmetom konania bolo posúdenie do koho starostlivosti majú byť maloleté deti zverené, či majú byť zverené do osobnej starostlivosti otca alebo do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky.

27. Rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom v rovnakej miere. Vo výnimočných prípadoch je výkon rodičovských práv a povinností v plnom rozsahu ponechaný len na jedného z rodičov, a to napr. v prípade ak jeden z rodičov zomrie. Ak nastane takáto okolnosť, na výkon rodičovských práv a povinností je oprávnený a povinný len druhý rodič ex lege, bez potreby schvaľujúceho súdneho rozhodnutia. V prípade, ak výkon rodičovských práv a povinností zlyhá, teda ak rodičia (rodič) nie sú schopní komplexne zabezpečiť starostlivosť o dieťa, pričom však môžu zabezpečovať jeho výchovu iným spôsobom, zákon o rodine ponúka ako možné riešenie vzniknutého stavu tzv. náhradnú starostlivosť o dieťa. Náhradnú starostlivosť možno definovať ako dočasné opatrenia, ktoré na seba nadväzujú, navzájom sa podmieňujú a nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, kedy ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Ide napr. o prípady rodičov, ktorí sa zo zdravotných dôvodov nemôžu o dieťa postarať, ale aj o prípady opustenia dieťaťa zo strany rodičov. V prípade náhradnej starostlivosti ako súhrne rôznorodých spôsobov výchovy dieťaťa osobou odlišnou od rodiča dieťaťa, realizovanej v inom ako vlastnom rodinnom prostredí, možno hovoriť len ako o dočasnom opatrení, keďže zákon o rodine vždy uprednostňuje starostlivosť rodičov pred starostlivosťou iných osôb. Dočasnosť náhradnej starostlivosti má vylúčiť definitívnosť takejto úpravy. Cieľom umiestnenia dieťaťa do náhradnej starostlivosti má byť predovšetkým obnovenie nedostatočnej alebo úplne chýbajúcej starostlivosti zo strany rodičov dieťaťa, pričom je prítomná potreba spolupracovať s rodičmi a týmto ponúknuť pomoc pri obnovovaní rodinného prostredia a v hľadaní spôsobu opätovného návratu dieťaťa späť k rodine.

28. S poukazom na uvedené možno konštatovať, že návrh otca maloletých detí na zverenie do jeho osobnej starostlivosti bol podaný dôvodne, keďže rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 33P/52/2016-39 zo dňa 29.03.2017 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá však zomrela a maloleté deti následne zostali v starostlivosti jediného žijúceho rodiča - otca. Z tohto dôvodu zároveň súd zmenil aj vyššie uvedený rozsudok. Na základe vykonaného dokazovania bolo v konaní preukázané, že otec maloletých detí zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti a túto vykonáva riadne, čo vyplýva jednak zo správy ÚPSVaR Piešťany, pracovisko Hlohovec zo šetrenia pomerov u otca maloletých detí ako aj zo správy vypracovanej základnou školou, ktorú maloleté deti

navštevujú a napokon aj z výpovedí samotných účastníkov konania. Otec maloletým deťom poskytuje riadne a stabilné výchovné prostredie vhodné pre ich všestranný vývin. Ako vyplýva aj z predložených psychologických posudkov maloleté deti sa so situáciou v rodine vyrovnávajú, pričom kľúčovou osobou pre oboch je ich otec (u maloletej W. po bratovi). Faktom tiež je, že otec maloletých detí po úmrtí ich matky konzultoval túto situáciu s psychológom, najmä s ohľadom na vysporiadanie sa maloletých detí s touto situáciou, ako aj s adaptáciou na nové prostredie, pričom psychológ s deťmi ešte stále navštevuje, čo svedčí o záujme otca o zdravý psychický vývin maloletých pri vyrovnávaní sa s traumou. V tomto záťažovom období, ale aj všeobecne, je pre maloleté deti dôležitá stabilita, ktorá je pri ich ponechaní v starostlivosti otca zachovaná, keďže tento býva v tej istej obci ako žili aj so svojou matkou a tiež stále navštevujú tú istú základnú školu, čiže majú zachovaný aj okruh kamarátov a spolužiakov. Maloletým deťom nakoniec nechýba ani kontakt so starou matkou a ďalšími príbuznými z matkinej strany, keďže maloleté deti k nej chodia na víkendy. Dôkazy navrhované starou matkou (výsluch svedkov a vyhotovenie znaleckého posudku) súd zamietol ako nedôvodné, nakoľko vo veci starostlivosť starej matky nebola spochybňovaná a riadnu starostlivosť otca o maloleté deti mal súd preukázanú aj z iných už predložených dôkazov. Takisto súd nevidel dôvod na vyhotovenie znaleckého posudku, keď disponoval správou psychológa, ktorý s deťmi pracuje už takmer pol roka a pomáha im vysporiadať sa s ich ťažkou životnou situáciou. V tomto smere súd tiež prihliadol na správu vypracovanú psychologičkou z RPPS ÚPSVaR Piešťany, podľa ktorej vstup iných odborníkov do procesu je nevyhnutné dôkladne zvážiť, nakoľko by v danom prípade mohlo prísť k následnej retraumatizácii detí, čo by mohlo negatívne zasiahnuť do dynamiky interdisciplinárnych štruktúr. S uvedeným názorom sa stotožnil aj súd. Aj s poukazom na uvedený názor súd zamietol tiež návrh na výsluch maloletých detí súdom, keď mal za jednoznačne preukázané, že starostlivosť o maloleté deti otec vykonáva riadne. Súd v konaní nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by maloleté deti mali byť odňaté zo starostlivosti jediného žijúceho rodiča a zverené do náhradnej starostlivosti inej osoby. Navyše takýto postup by nebol ani v záujme maloletých detí. V tomto smere súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 136/2008 zo dňa 17.04.2008, v zmysle ktorého akákoľvek forma náhradnej osobnej starostlivosti je pre maloleté dieťa, za predpokladu riadnej starostlivosti zabezpečovanej rodičom, neakceptovateľná.

29. Na tomto mieste súd považuje za potrebnú uviesť, že dôvodom sporu sú napäté vzťahy medzi otcom maloletých detí (prípadne rodinou z jeho strany) a ich starou matkou a širšou rodinou z matkinej strany. Maloleté deti majú právo aj na rodinu zo strany ich zosnulej matky, na udržiavanie vzťahu s nimi, navyše, keď so starou matkou boli posledný rok pred smrťou ich matky takmer v dennom kontakte. Preto súd apeluje na účastníkov konania, že bude potrebné popracovať na vzájomnej komunikácii medzi otcom maloletých detí a ostatnou rodinou zo strany zosnulej matky maloletých detí, nakoľko ich vzájomné osočovanie môže prispieť k ťažšiemu zvládaniu danej situácie maloletými deťmi, čo v ich záujme rozhodne nie je. Tak ako sa uvádza aj v správe psychológov je potrebné budovať pozitívnu vzťahovú väzbu maloletých detí k otcovi, ale aj k širšej rodine a stabilizovať výchovné prostredie. V záujme maloletých detí je, aby rodiny začali spolu komunikovať a podieľali sa na vytváraní stabilného a harmonického prostredia pre maloleté deti.

30. O návrhu starej matky, prednesenom v záverečnej reči, týkajúcom sa rozhodnutia o úprave styku maloletých detí so starou matkou tak, aby bol umožnený styk so starou matkou a jej rodinou v prípade, že súd rozhodne v prospech otca a maloleté deti mu zverí do osobnej starostlivosti súd nerozhodoval, nakoľko v tomto smere nevykonal žiadne dokazovanie. Navyše uvedený návrh bol vznesený len pre prípad zverenia maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, ktoré rozhodnutie však nie je právoplatné a zo strany starej matky nedošlo k späťvztahu návrhu na zverenie maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

31. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

32. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CMP“) žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

33. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a/ neboli splnené procesné podmienky, b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.